

Memo

Aan

College van burgemeester en
wethouders van Zoetermeer

Van

mr. Rob de Greef en
mr. Maartje de Rond

PROOF Adviseurs bv
Postbus 90416
2509 LK Den Haag

info@proofadviseurs.nl
proofadviseurs.nl

rabo NL43RAB00303425660
btw NL8550.87.250.B01
kvk 63084619

Datum

7 februari 2019

Betreft

Governance ZWB

1. Aanleiding

Begin 2018 hebben de gemeenten Zoetermeer, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk in een intentieverklaring te kennen gegeven dat zij van plan zijn een nieuwe samenwerking aan te gaan, waarbij de Gemeenschappelijke Regeling DSW Rijswijk wordt opgeheven (hierna: GR DSW). Zoetermeer heeft daarop aangegeven een eigen Zoetermeers Werkbedrijf (hierna: ZWB) te willen oprichten voor alle klantgroepen die vallen binnen het sociaal domein.

De gemeenten Leidschendam-Voorburg en Rijswijk hebben aangegeven geen mede-eigenaar te willen worden van het ZWB, maar de begeleiding van hun oud sw-medewerkers en het zittende bestand aan 'beschut werk'-geïndiceerden te willen inkopen bij het nieuw te vormen ZWB. Het ZWB garandeert daarmee werk en begeleiding voor de totale zittende doelgroep SW en Nieuw Beschut werken.

Op basis van een door de opdrachtgevers opgesteld afwegingskader heeft de Projectgroep Opbouw ZWB de mogelijke rechtsvormen voor het werkbedrijf gewogen. Deze weging heeft geleid tot het advies om het ZWB te positioneren als besloten vennootschap (hierna: BV). Het college van de gemeente Zoetermeer heeft daarop een voorgenomen besluit genomen, waarbij het instemt met de BV als rechtsvorm voor het ZWB.

Het college heeft ons gevraagd juridisch te adviseren omtrent de governance van ZWB zodat deze zo wordt ingericht dat het college en de gemeenteraad van Zoetermeer de maximaal mogelijke sturing en zeggenschap krijgen binnen dit construct. Eventuele andere juridische aspecten zijn daarbij niet meegenomen.

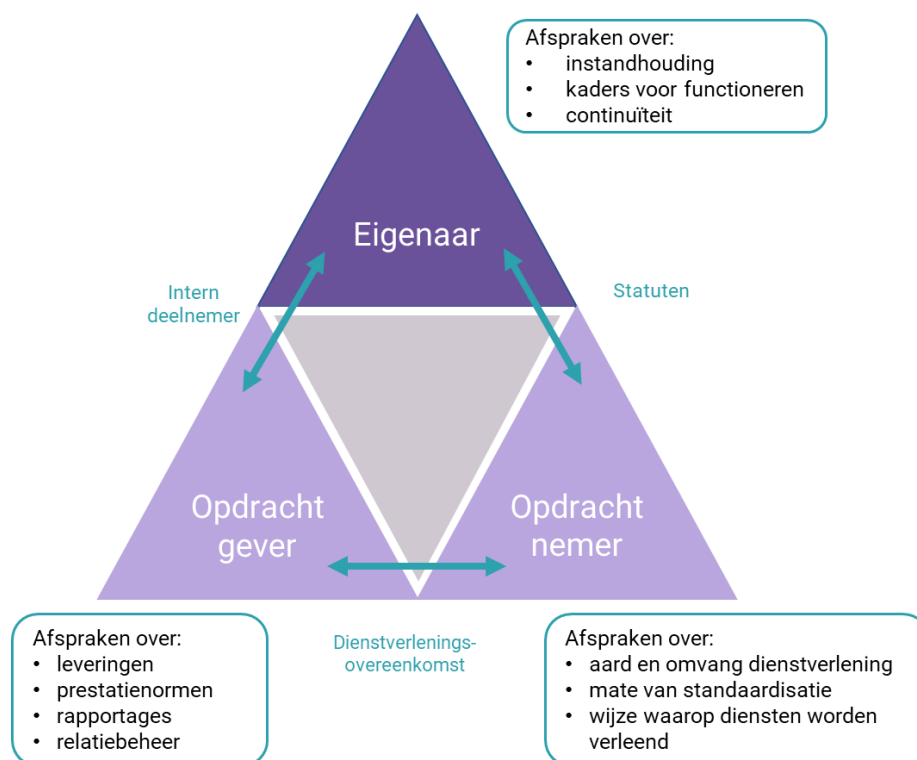
2. Besloten vennootschap

2.1 Oprichting

Zoals hierboven beschreven is gekozen voor de vorm van een besloten vennootschap, waarbij de gemeente Zoetermeer 100% aandeelhouder zal zijn. Een besloten vennootschap wordt door de rechtspersoon, de gemeente, opgericht bij privaatrechtelijke rechtshandeling (art. 2:175 BW). Het besluit omtrent het verrichten van deze privaatrechtelijke rechtshandeling is een besluit dat het college van burgemeester en wethouders moet nemen (art. 160 lid 1 onder e Gemeentewet), maar dat mag het college niet doen dan nadat de gemeenteraad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken (art. 160 lid 2 Gemeentewet). De gemeenteraad

moet daarbij onder meer toetsen of het bijzonder aangewezen is voor de vorm van de besloten vennootschap te kiezen, omdat de Gemeentewet een zgn. voorkeur voor publiekrecht kent (art. 160 lid 2 Gemeentewet). Deze voorkeur voor publiekrecht heeft met name te maken met allerlei democratische en bestuursrechtelijke waarborgen, zoals openbaarheid, inlichtingen- en verantwoordingsplichten, klachtrecht enz.¹ Bij een besloten vennootschap, een vorm van verzelfstandiging, komt het gemeentebestuur namelijk meer op afstand te staan dan wanneer het zelf zijn taken uitvoert. Hieronder wordt daarop ingegaan, maar eerst wordt kort de governance besproken. Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt dat het de burgemeester is die de rechtshandeling uiteindelijk verricht of iemand anders machtigt dit namens hem te doen (art. 171 Gemeentewet).²

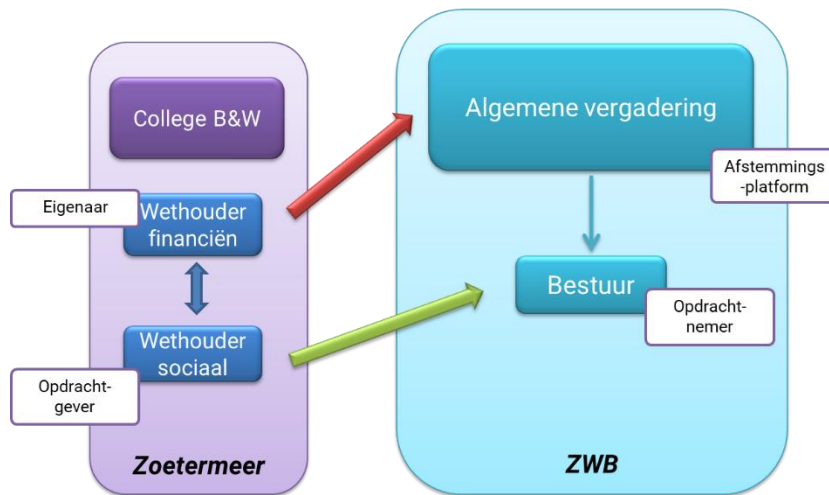
De hieronder te beschrijven lijnen van governance gaan met name om de sturing vanuit de gemeente als eigenaar. De gemeente is echter ook opdrachtgever, waarvoor een dienstverleningsovereenkomst kan worden afgesloten. Formeel liggen beide rollen bij het college van burgemeester en wethouders. De rol van opdrachtnemer ligt bij het bestuur van de besloten vennootschap (ZWB). In veel gemeenten wordt gekozen voor een vorm van rolscheiding, zodat eigenaarsbelangen (continuïteit, voorkomen tekorten e.d.) niet samenvallen met opdrachtgeversbelangen (goede dienstverlening, met optimale kwaliteit voor een zo laag mogelijke prijs).

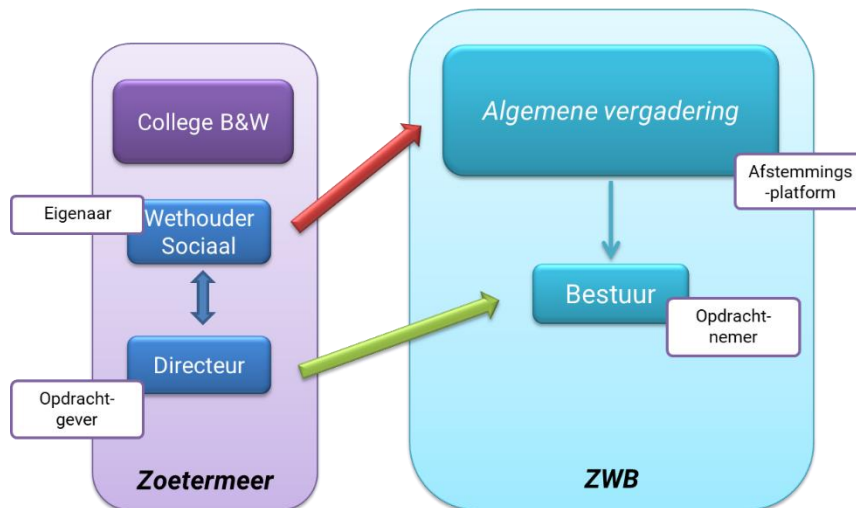
¹ Zie uitgebreider R.J.M.H. de Greef, S.E. Zijlstra en F.H.K. Theissen, *Verzelfstandiging en samenwerking bij decentrale overheden*, Den Haag: MinBZK 2015, p. 53-59.

² Kamerstukken II 2001/02, 28 243, nr. 3, p. 8.

Die scheiding kan bestuurlijk worden aangebracht. Dan is bijvoorbeeld de wethouder sociaal domein de opdrachtgever en de burgemeester of wethouder financiën de eigenaar.

De scheiding kan ook ambtelijk worden aangebracht. De wethouder sociaal domein neemt dan de eigenaarsrol op zich, terwijl een directeur vanuit de gemeente de opdrachtgeversrol regelt (natuurlijk onder verantwoordelijkheid van het college).

Rolscheiding heeft als voordeel dat belangenconflicten zich niet in één persoon voordoen. Het heeft als nadeel dat meerdere personen vanuit het college verantwoordelijk worden voor de aansturing, wat ertoe kan leiden dat men naar elkaar gaat wijzen over wie primair verantwoordelijk is.

2.2 Organen

De besloten vennootschap kent als organen in elk geval een algemene vergadering (vaak algemene vergadering van aandeelhouders of AvA genoemd) en een bestuur (vaak directie of raad van bestuur genoemd). Het is ook mogelijk een raad van commissarissen³ in te stellen, en dat is zelfs verplicht als sprake is van een zgn. structuurvennootschap.⁴ Hieronder gaan wij achtereenvolgens in op de raad van commissarissen, het bestuur (de directie) en de algemene vergadering.

2.2.1 Raad van commissarissen

Vooralsnog wordt niet gekozen voor een raad van commissarissen. Dat lijkt ons een verstandige keuze, gelet op het uitgangspunt van een zo groot mogelijke invloed vanuit het gemeentebestuur. Anders dan vaak wordt gedacht houdt een commissaris namelijk geen toezicht namens degene die hem aanwijst, maar moet een commissaris onafhankelijk toezicht houden. De commissaris moet daarbij het belang van de vennootschap en de daarmee verbonden onderneming voorop stellen (art. 2:250 lid 2 BW).⁵

Een raad van commissarissen kan wel toegevoegde waarde hebben ter ondersteuning van het bestuur (de directie). De raad van commissarissen is namelijk niet alleen toezichthouder, maar ook adviseur van het bestuur. Op die manier kan bijvoorbeeld specifieke kennis en ervaring aan de bestuurder (directeur) ter beschikking worden gesteld.

2.2.2 Bestuur (Directie)

De besloten vennootschap heeft verplicht een bestuur (in de praktijk vaak raad van bestuur of directie geheten). De algemene vergadering benoemt de bestuurder en kan daarbij zowel iemand uit zijn eigen midden als iemand van buiten aanwijzen. Er wordt geopteerd voor een bestuurder (directeur-bestuurder) van buiten. Ook dat lijkt ons een verstandige keuze. Op het eerste gezicht lijkt het misschien wenselijk een van de wethouders als vertegenwoordiger van de gemeente in het bestuur van de besloten vennootschap te zetten, om zo tot optimale sturing vanuit de gemeente te komen. Een directeur-bestuurder moet echter, net als een commissaris, altijd het belang van de vennootschap en de daarmee verbonden onderneming dienen (art. 2:239 lid 5 BW).⁶ Het vennootschapsbelang is dus voor de vennootschapsbestuurder leidend ten opzichte van het gemeentelijke belang. Daarmee zou de wethouder in een onmogelijke spagaat kunnen komen, omdat hij als wethouder de belangen van de gemeente moet dienen en als directeur-bestuurder van de vennootschap juist de belangen van die vennootschap. Ontstaat

³ Bij een besloten vennootschap en naamloze vennootschap wordt normaliter van een raad van commissarissen gesproken en niet van een raad van toezicht. Dat is de meer gangbare naam bij stichtingen en verenigingen. Voor beide gremia gelden dezelfde uitgangspunten.

⁴ Daarvan is sprake wanneer het geplaatste kapitaal én de reserves tenminste € 16.000.000,- bedragen, de vennootschap een ondernemingsraad moet instellen én ten minste 100 mensen werkzaam zijn bij de vennootschap en daarvan afhankelijke maatschappijen. Wij hebben gelet op de korte doorlooptijd niet getoetst of van dat laatste sprake is. Uitgangspunt lijkt te zijn dat hiervan geen sprake is.

⁵ HR 1 april 1949, NJ 1949, 465 (*Doetinchemse IJzergieterij*).

⁶ Wat het vennootschapsbelang inhoudt, hangt af van de omstandigheden van het geval. Uit jurisprudentie volgt dat het vennootschapsbelang in de regel vooral bepaald wordt door het bevorderen van het bestendige succes van de onderneming. Vgl. HR 4 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:797 (*Cancun I*).

er dan bij besluitvorming belangenverstrengeling, dan zal de wethouder zich moeten onthouden van besluitvorming.⁷

Het bestuur is belast met het besturen van de vennootschap, al kunnen hierop in de statuten wijzigingen worden aangebracht (art. 2:239 lid 1 BW). Besluiten van het bestuur kunnen in de statuten ook worden onderworpen aan goedkeuring van een ander orgaan van de vennootschap, zoals bijvoorbeeld de algemene vergadering (art. 2:239 lid 3 BW). Dat betekent dan feitelijk dat de gemeente Zoetermeer als enig aandeelhouder beslist omtrent de goedkeuring (het college beslist dan hoe gestemd wordt en kan daarbij volledig politiek gecontroleerd worden door de gemeenteraad). Daarnaast is het bestuur bevoegd een algemene vergadering uit te schrijven (art. 2:219 BW). Een aandeelhouder kan daartoe onder schriftelijke en nauwkeurige opgave van redenen een verzoek doen aan het bestuur (art. 2:220 lid 1 BW). De aandeelhouder kan agendapunten aandragen (art. 2:224a BW), maar het bestuur is niet verplicht om agendapunten te agenderen als dat punt een aangelegenheid of bevoegdheid is van het bestuur.⁸ De bevoegdheid een algemene vergadering uit te schrijven kan in de statuten ook aan anderen worden toegekend (art. 2:219 BW). Er zou dus voor kunnen worden gekozen deze bevoegdheid ook geheel aan de aandeelhouder toe te kennen, zodat deze geen verzoek hoeft in te dienen bij het bestuur.

Het bestuur is verantwoording schuldig aan de algemene vergadering. Het verschaft de algemene vergadering alle verlangde verplichtingen, tenzij een zwaarwichtig belang der vennootschap zich daartegen verzet (art. 2:217 lid 2 BW). Het bestuur heeft weliswaar verantwoording af te leggen van zijn beleid, maar is (behoudens afwijkende wettelijke of statutaire regelingen) niet verplicht de algemene vergadering vooraf in zijn besluitvorming te betrekken als het gaat om handelingen waartoe het bestuur bevoegd is.⁹

Uit jurisprudentie volgt dat het de algemene vergadering niet is toegestaan om te beslissen over de wettelijke bevoegdheden van het bestuur, dat is de zgn. *bestuursautonomie*.¹⁰ De algemene ledenvergadering heeft wel sturingsmogelijkheden met betrekking tot het ontslag van het bestuur of bestuursleden van de vennootschap. Een bestuurder (directie) kan immers te allen tijde worden geschorst of ontslagen door de algemene vergadering (art. 2:244 lid 1 BW).¹¹ Daarnaast kan statutair geregeld worden dat het bestuur zich moet richten naar de aanwijzingen van een ander orgaan van de vennootschap, zoals bijvoorbeeld de algemene vergadering (art. 2:239 lid 4 BW). Daarmee kan feitelijk het college van Zoetermeer dus aanwijzingen geven aan het bestuur, en daarover is het college dan weer verantwoording schuldig aan de gemeenteraad (art. 169 lid 1 Gemeentewet). Het bestuur moet deze aanwijzingen opvolgen, *tenzij* deze in strijd zijn met het belang van de vennootschap en de daarmee verbonden onderneming (art. 2:239 lid 4 BW).¹²

⁷ Overigens moet dan in dit geval door de algemene vergadering besloten worden, nu er geen andere bestuurders zijn en evenmin een raad van commissarissen (art. 2:239 lid 6 BW). Dat maakt de belangenverstrengeling voor de wethouder dan compleet.

⁸ Vgl. HR 20 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:652 (*Boskalis/Fugro*).

⁹ HR 9 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM0976 (*ASMI*).

¹⁰ HR 21 januari 1955, NJ 1959/43 (*Forumbank*).

¹¹ HR 4 december 1992, NJ 1993/271 (*Meijers/Mast Holding*). Het ontslag als bestuurder leidt in beginsel ook automatisch tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst (art. 2:244 lid 3 BW).

¹² Vgl. HR 4 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:797 (*Cancun I*).

Het bestuur dient zich wel te houden aan de afspraken die in de dienstverleningsovereenkomst zijn vastgelegd en kan hier in beginsel niet op basis van het vennootschapsbelang van afwijken. Handelt het bestuur niet conform de afspraken en wensen van de algemene ledenvergadering, dan bestaat er de mogelijkheid om het bestuur te ontheven van zijn functie. De arbeidsovereenkomst blijft echter wel in tact. Hierop zijn de geldende regels van het arbeidsrecht van toepassing.

2.2.3 Algemene vergadering

In de algemene vergadering heeft de aandeelhouder vergaderrecht en stemrecht en daarmee zeggenschap over de vennootschap (art. 2:227 lid 1-3 jo. art. 2:228 BW). De aandeelhouder mag zijn stemrecht in beginsel uitoefenen om zijn eigen belangen te dienen, maar dient daarbij naar redelijkheid en billijkheid een ander niet onevenredig te belemmeren (art. 2:8 BW)¹³. De gemeente Zoetermeer kan dus het beste haar 'eigen belang' dienen binnen de algemene vergadering.¹⁴ Het college beslist dan hoe er gestemd wordt, en is daarover volledig verantwoording schuldig aan de gemeenteraad (art. 169 lid 1 Gemeentewet).

De algemene vergadering beslist bij gewone meerderheid van stemmen, tenzij in de statuten een grotere meerderheid is voorgeschreven (art. 2:230 lid 1 BW). Voor ZWB betekent dit dus dat de gemeente Zoetermeer als enig aandeelhouder beslist binnen de algemene vergadering.¹⁵ Er wordt geopteerd de wethouder namens het college plaats te laten nemen in de algemene vergadering. Dit lijkt ons een verstandige keuze. Het maakt geen verschil om meerdere wethouders naar de vergadering te sturen. De algemene vergadering stemt immers als één, want maar één aandeelhouder. Eventuele discussies over de stemming kunnen voorafgaand plaatsvinden in een collegevergadering.¹⁶

Bestuurders van de vennootschap (en eventuele commissarissen) hebben een raadgevende stem in de algemene vergadering (art. 2:227 lid 7 BW). Wanneer buiten een vergadering om wordt besloten door de aandeelhouders, dan moet het bestuur (en evt. de raad van commissarissen) wel in de gelegenheid worden gesteld eerst advies uit te brengen (art. 2:238 lid 2 BW).

Als het college, via het stemrecht dat hem toekomt als (vertegenwoordiger van de) eigenaar van de besloten vennootschap, invloed wil uitoefenen, is het van belang dat de belangrijke en strategische beslissingen door de algemene vergadering worden genomen of in ieder geval worden goedgekeurd. De algemene vergadering bezit binnen de vennootschap alle bevoegdheden die niet wettelijk of in de statuten bij het bestuur (of evt. een ander orgaan) zijn belegd. De algemene vergadering is in elk geval bevoegd tot statutenwijziging (art. 2:231 e.v. BW).

¹³ HR 30 oktober 1964, NJ 1965/107 (*Mante*).

¹⁴ HR 30 juni 1944, NJ 1944.465 (*Wennex*), HR 13 november 1959, NJ 1960/462 (*Melchers*), HR 19 februari 1960, NJ 1960/473 (*Aurora*) en meer recentelijk Hof Amsterdam 28 maart 2013, ECLI:NL:GHAMS:2013:bz9658 (*AAA Group*) en Hof Amsterdam 12 oktober 2016, ECLI:NL:GHAMS:2016:4056 (*Delta Lloyd*).

¹⁵ Het is daarbij mogelijk dat ook buiten een vergadering om wordt besloten, art. 2:238 lid 1 BW.

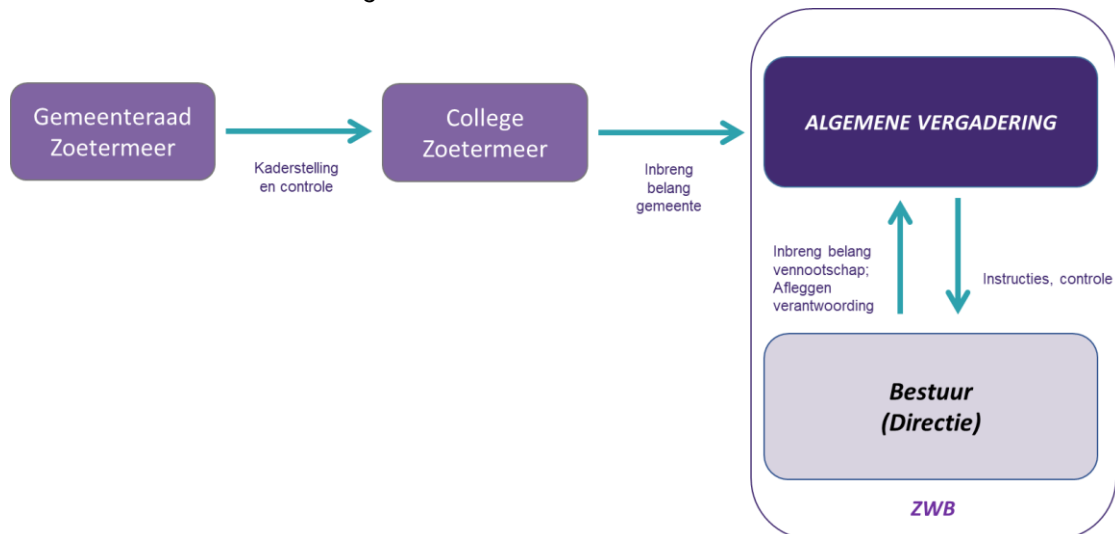
¹⁶ Art. 2:238 lid 2 BW.

Het college bepaalt uiteindelijk welk besluit er in de algemene vergadering wordt genomen (art. 160 lid 1 aanhef en onder e Gemeentewet). Indien de stemming mogelijk ingrijpende gevolgen voor de gemeente heeft, dan moet de gemeenteraad eerst om zijn wensen en bedenkingen worden gevraagd (art. 169 lid 4 Gemeentewet). De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering, maar kan daartoe een ander machtigen (art. 171 Gemeentewet). De burgemeester of de gemachtigde brengt vervolgens de stem uit in de algemene vergadering. Formeel blijft de burgemeester aanspreekbaar voor het daadwerkelijke stemmen (art. 180 lid 1 Gemeentewet). Echter, in de praktijk leidt dit niet tot problematiek, want ontbreekt bijvoorbeeld de machtiging dan kan de burgemeester dit achteraf herstellen (art. 3:69 BW). Er wordt geopteerd om de wethouder te machtigen en ook dit lijkt ons een verstandige keuze.

De gemeenteraad kan de burgemeester ter verantwoording roepen voor de wijze waarop hij zich als aandeelhouder in de algemene ledenvergadering heeft gedragen (art. 180 lid 1 Gemeentewet). Het college kan ter verantwoording worden geroepen omtrent de keuze voor de stemming in de algemene ledenvergadering (art. 169 lid 1 Gemeentewet), maar kan formeel niet verantwoordelijk worden gehouden voor hetgeen in de algemene ledenvergadering is besloten. Door het feit dat Zoetermeer 100% aandeelhouder is, geeft de stem van de Zoetermeerse vertegenwoordiger in de algemene vergadering altijd de doorslag. Door verantwoording af te leggen over de wijze van stemmen, wordt dus feitelijk ook verantwoording afgelegd over de besluitvorming van de algemene vergadering. Er bestaan geen wettelijke informatie- en verantwoordingsplichten voor de gemeenteraad jegens de besloten vennootschap, zoals dit bijvoorbeeld wel het geval is bij een gemeenschappelijk openbaar lichaam of een bedrijfsvoeringsorganisatie op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dat inlichtingenrecht komt ten aanzien van het bestuur toe aan de algemene vergadering. De vertegenwoordiger kan in de algemene vergadering dus inlichtingen vragen aan het bestuur (art. 2:217 lid 2 BW).¹⁷ Statutair kunnen dergelijke informatieplichten van het bestuur alsnog geregeld worden als daaraan behoefte bestaat.

¹⁷ Vgl. HR 9 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM0976 (*ASMI*).

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Wil de gemeenteraad in bepaalde mate betrokken worden, dan is het mogelijk om deze mate van betrokkenheid in de statuten te verankeren. Onder meer kan geregeld worden dat het bestuur van de vennootschap verplicht is om informatie over de begroting en/of jaarrekening aan de gemeenteraad toe te sturen. Of dat bijvoorbeeld de agenda's en notulen van de algemene vergadering vooraf aan de gemeenteraad worden gezonden. Door meer transparantie over de werkwijze in de besloten vennootschap kunnen vele bezwaren omtrent de democratische legitimatie worden weggenomen. De handelingen worden daarmee controleerbaar. Ook kan de Wet openbaarheid van bestuur van toepassing worden wanneer de besloten vennootschap feitelijk onder instructies van het gemeentebestuur werkt (art. 3 lid 1 WOB). Aandeelhouderschap is daarvoor niet voldoende, er moeten algemene en concrete instructies gegeven kunnen worden.¹⁸ Eventuele mandatering van gemeentelijke bevoegdheden is daartoe wel voldoende.¹⁹ In de statuten kan een met de Wet openbaarheid van bestuur vergelijkbaar openbaarheidsregime worden afgesproken, alleen de bestuursrechter heeft geen rol in de handhaving daarvan.

Ook kan geregeld worden dat de medewerkers bij de gemeente kunnen klagen omtrent gedragingen van het bestuur, net als dat ook over gemeentelijke medewerkers geklaagd kan worden (art. 9:1 en art. 9:2 Awb). De ombudsman kan dat dan controleren.²⁰ Ook dat is een manier om grip te houden op de uitvoering door de besloten vennootschap.

De raad kan eventueel de rekenkamer(commissie) verzoeken een onderzoek in te stellen bij de besloten vennootschap (art. 184 Gemeentewet) of eventueel een onderzoekscommissie

¹⁸ ABRvS 14 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1723 (*ProRail*), ABRvS 11 december 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2357 (*Stichting Kompaan*) en meer recentelijk Rb. Noord-Holland 25 juli 2018, ECLI:NL:RBNHO:2018:6806 (*Zeestad*). Die laatste zaak leidde ook tot enige commotie in de pers.

¹⁹ ABRvS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:589 (*ABP*). Vgl. ook ABRvS 10 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:329 (*Samenwerking Sociale Zaken Albrandswaard/Ridderkerk*).

²⁰ Vgl. NO 16 juli 2018, rapport 2018/053 (*De Ronde Venen*) en NO 14 november 2018, rapport 2018/084 (*Sociale werkvoorziening Heerlen*).

onderzoek laten doen naar het handelen van de eigen vertegenwoordiger namens het college onderscheidenlijk namens de burgemeester (art. 155a e.v. Gemeentewet). Feitelijk wordt daarmee onderzoek gedaan naar het handelen van de algemene vergadering.

Overzicht rollen en verantwoordelijkheden

Organen	Bevoegdheden
<i>Gemeenteraad</i>	• Kaders stellen onder meer in verordeningen op basis waarvan het college zijn bevoegdheden uit kan oefenen • Controleren van college • Evt. via onderzoekscommissie onderzoek laten doen • Rekenkamer(commissie) verzoeken onderzoek te doen
<i>College</i>	• Beslissen hoe te stemmen; burgemeester of gemachtigde stemt);
<i>Burgemeester (evt. vertegenwoordigd door een wethouder)</i>	• Vertegenwoordiger gemeente in algemene vergadering BV
<i>Bestuur BV</i>	• Vertegenwoordigt de BV • Verantwoordelijk voor besturen van de BV en bij vervulling van deze taak richt het zich naar het belang van de vennootschap.
<i>Algemene vergadering</i>	• De algemene vergadering heeft onder meer de volgende bevoegdheden: ○ Benoeming en ontslaan van bestuursleden; ○ Vaststelling begroting en jaarrekening; en ○ Vaststellen interne procedures en regels die hieraan bijdragen ○ Statutenwijziging.

Kortom, bij de oprichting van een BV is er geen optimale sturing mogelijk voor de gemeenteraad en het college, maar deze afstand valt wel op basis van de volgende punten te beheersen:

- De rollen van eigenaar en opdrachtgeverschap liggen formeel bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer.
- De rol van opdrachtnemer ligt bij het bestuur van de besloten vennootschap (ZWB).
- Scheiding van de rollen heeft als voordeel dat belangenconflicten zich niet in één persoon voordoen, maar als nadeel dat meerdere personen vanuit het college verantwoordelijk worden voor de aansturing. Dit kan ertoe leiden dat de personen naar elkaar gaan wijzen over wie primair verantwoordelijk is.
- Vooral nog wordt er niet gekozen voor een Raad van commissarissen. Gelet op het uitgangspunt van een zo groot mogelijke invloed vanuit het gemeentebestuur, lijkt dit een

verstandige keuze. Een commissaris houdt namelijk geen toezicht namens degene die hem aanwijst, maar dient onafhankelijk toezicht te houden.

- Een directeur-bestuur moet altijd het belang van de vennootschap en de daarmee verbonden onderneming dienen. Als een wethouder plaatsneemt in het bestuur van de vennootschap zou dit ertoe kunnen leiden dat de wethouder, die de belangen van de gemeente moet dienen, zich vanwege belangenverstrengeling dient te onthouden van besluitvorming. Het is daarom verstandig om binnen deze constructie te kiezen voor een directeur-bestuurder van buiten.
- Aan het bestuur van de vennootschap zijn wettelijke bevoegdheden toegekend, de zgn. bestuursautonomie, waarover de algemene vergadering niet bevoegd is te beslissen. Het bestuur is wel verantwoording verschuldigd aan de algemene vergadering en er zijn sturingsmogelijkheden betreffende het ontslag van het bestuur of bestuursleden van de vennootschap.
- Als enig aandeelhouder kan de gemeente Zoetermeer het beste haar 'eigen belang' dienen binnen de algemene vergadering. De wethouder neemt namens het college plaats in de algemene vergadering en eventuele discussies over de stemming kunnen voorafgaand plaatsvinden in de collegevergadering.
- Bij zeggenschap door stemrecht is het van belang dat de belangrijke en strategische beslissingen door de algemene vergadering worden genomen of in ieder geval worden goedgekeurd.
- De algemene vergadering is (onder meer) bevoegd tot statutenwijziging. Statutair kan geregeld worden:
 - Het bestuur van de vennootschap is belast met het besturen van de vennootschap, maar statutair kunnen hierop wijzigingen worden aangebracht;
 - Dat besluiten van het bestuur kunnen onderworpen worden aan goedkeuring van bijvoorbeeld de algemene vergadering;
 - Dat het bestuur zich dient te richten naar de aanwijzingen van bijvoorbeeld de algemene vergadering;
 - dat als de gemeenteraad in bepaalde mate betrokken wil worden, de mate van betrokkenheid onder meer als volgt statutair geregeld kan worden:
 - informatieplicht voor de directeur-bestuurder inzake informatie over de begroting/jaarrekening;
 - openbaarheid van de agenda's en notulen van de algemene vergadering; en
 - klachtrecht omtrent gedragingen van het bestuur.
- De gemeente Zoetermeer is 100% aandeelhouder, waardoor de stem van de wethouder in de algemene vergadering altijd de doorslag geeft. Aangezien er verantwoording wordt afgelegd over de wijze van stemmen, wordt feitelijk ook verantwoording afgelegd over de besluitvorming van de algemene vergadering.